

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

+

74

K-29

Ա. Ղարիբյան. — Նկար ծով. Բկարիչ Մ. Սարգսյանի
Ա. Գարիբյան. — Рис. нар. худ. М. С. Сарьяна

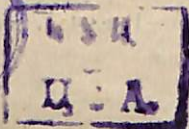
Մ. 28-1

ԽՈՐՀՐԻԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՐԱՊԱՐԱԿԵՄ-
ՑԱԳԵՑՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՏԱԼՈԳ

ՆԿԱՐԻՉ- ԳՐԱԾԻԿ

ԱՐԱՐԱՏ ՂԱՐԻՖՅԱՆԻ

Հրատ. Հայաստանի Կերպարվեստագետների Միություն
Յերեկան 1936 թ.

1-153.

Б
304

Управление по делам искусств при Совете народных Комиссаров
ССР Армении

74
R-29

Союз Советских Художников
Армении

КАТАЛОГ

РАБОТ

ХУДОЖНИКА ГРАФИКА

АРАРАТА ГАРИБЯНА

4525

Издание: Союз Советских Художников ССРА
Ереван 1936 г.

ՆԿԱՐԻՉ--ԳՐԱՑԻԿ ԱՐԱՐԱՏ ՂԱՐԻՔԱՆ

Արարատ Ղարիբյանը ծնվել է 1903 թ. Աղբաշ գյուղում, գյուղացու ընտանիքում: Նախնական կրթությունը ստանալով Աղբաշի ծխական դպրոցում, նա գալիս է Յերեվան, վորտեղ 1921 թ. ավարտում է Յերեվանի միջնակարգ դպրոցը: 1923 թ. նա մտնում է Լենինգրադի կերպարվեստի Ակադեմիայի գրաֆիկական ֆակուլտետը, վորտեղ աշխատում է պրոֆեսորներ Յե. Ս. Կրուգլիկովայի, Պ. Ա. Շիլինգովսկու, Դ. Մ. Միստոխինի, Կանաչնիչի, Նաումովի, Մանիգերի և ուրիշների ղեկավարությամբ: 1927 թ. Ա. Ղարիբյանն առաջին անգամ մասնակցում է ցուցահանդեսի Ակադեմիայի դահլիճներում մատիտալին նկարներով, վորտեղ նա պարզապես լուրջ է:

1929 թ. նրա աշխատությունները ցուցադրվում են ԱՍՏ-ի Մոսկվայի ցուցահանդեսում, վորտեղ կերպարվեստի Մոսկվայի թանգարանը ձեռք է բերում նրա 2 ոֆորտները:

1929 թ. Կերպարվեստի Ակադեմիան ավարտելուց հետո նա վերադառնում է Հայաստան:

Հետագա տարիներում նկարիչ Ղարիբյանը մասնակցում է Միության և Արևմտյան յեմլրոպական ցուցահանդեսներին (Պրագա՝ 1933 թ., Լոնդոն՝ 1934 թ.): Գրաֆիկայի և նկարի բնագավառում ցուցաբերված բարձր վար-

պետություն համար Ա. Ղարիբյանը 1934 թ. Ժողովրդական Գեղարվեստի առաջին Անդրկովկասյան Ուլիմպիադայում պարգևատրվում է Անդրկենտրոնական պատվոգրով, իսկ 1935 թ. Խ. Հայաստանի Կենտրոնական պատվոգրով:

Կենսագրական տվյալները ցույց են տալիս, վոր նկարիչ Ա. Ղարիբյանը հանդիսանում է Խ. Հայաստանի յերիտասարդ նկարիչներից մեկը, վորն աճել ու զարգացել է Խորհրդային կյանքում, մեր մեծ Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական հեղափոխության դարաշրջանում:

Ցուցահանդեսում մենք տեսնում ենք թե՛ զրավյուրը (փորագրություն), թե՛ զրաֆիկան: Նրանք սերտորեն կապված են իրար հետ: Նկարիչ-փորագրիչ, նաև գծագրիչ է: Խոսելով նրա մասին, իբրև նկարիչ-փորագրիչի մասին, պետք է հիշատակել նաև իբրև զրաֆիկի մասին: Հայաստանի Խորհրդային կերպարվեստագետների Միությունը կազմակերպելով նկարիչ Արարատ Ղարիբյանի աշխատությունների անհատական ցուցահանդեսը, առաջին անգամ է, վոր ծանոթացնում է ամբողջությամբ մեր հասարակացությանը նրա գծագրական արվեստի տարբեր կողմերի հետ, ուստի ավելորդ չի լինի այստեղ տալ մի քանի տեղեկություններ նրա տեխնիկական գրելակերպի մասին:

Ցուցահանդեսում մենք տեսնում ենք նրա գործերի զանազան տեսակները՝ ոֆորտները, փորագրությունները փայտի, լինոլեումի վրա, մոնտաժիան, գրչի-մատիտի նկարները և ուրիշ տեսակները:

Ա. Ղարիբյանի աշխատությունների ցանկի մեջ դիտողները հաճախ կհանդիպեն «Գրավյուր» խոսքին: Գրավյուրը՝ դա մի գեղարվեստական տպվածք է թղթի վրա նկարից, վոր փորագրված է փայտի, լինոլեումի, պղնձի, ցինկի, պողպատի և քարի վրա: Փորագրելը նշանակում է

դիտենալ վերաբառադրել այդ նյութերի վրա կատարած նկարները:

Ուժեղ ուղիով փորագրումը (ոֆորտը) կատարվում է հետևյալ կերպով. վերցնում են պղնձյա կամ ցինկի լավ հղկված մի տախտակ, ծածկում են այդ տախտակը մուգ-տակեյի շերտով, քաշում են նրա վրա նկարը փորագրելի ասեղով այնպես, լոր պղինձը մերկացվի, հետո վրեն ածում են բորակաթթու, լորը ներսից ուտում է մետաղի բաց տեղերը, տալով խորացված նկար: Գրավյուրի բնագավառում ոֆորտը փորագրման ուրիշ միջոցներից տարբերվում է աշխատանքի բարդությունամբ և նկարելի-Գրավյուրից պահանջում է մեծ աշխատանք, տքնություն և նկարելու շնորհք:

Ա. Ղարիբջանը սիրում է ոֆորտ և իր աշխատանքի պրոցեսում հաղթահարում է ամեն տեսակ դժվարություններ և արգելքները:

Ցուցահանդեսում մենք տեսնում ենք քսիլոգրաֆիան այսինքն՝ փայտի նաև լինոլեումի վրա փորագրությունը: Քսիլոգրաֆիայի համար ընտրվում են հատուկ տախտակներ, գլխավորապես արմավենու, թմբենու կամ նշգարու ծառերից, լորոնք լավ հղկվելուց հետո ծածկվում են շաւրով, լորի վրայով ապա նկարիչը տալիս է մատիտով նկար, հետո նկարիչը-գրավյուրը հատուկ գործիքներով, այն է՝ շախիսներով՝ փորփորում է նկարի սպիտակ տեղերը, լորից ստացվում է գուրս ցցված մակերեսը: Տախտակի այդ գուրս ցցված տեղերը տպվելուց հետո թղթի վրա տալիս են մուժ ուրվագծեր, իսկ փորփորած տեղերից տպվածքի վրա ստացվում են բաց գույնի մասեր:

Ա. Ղարիբջանի մի քանի աշխատություններն անվանված են ցանկի մեջ՝ «մոնոտիպիա»: Դա նշանակում է, լոր

այդ միջոցը գործադրելիս մի տախտակով միայն մեկ նկար է ստացվում: Մոնոտիպիան վերաբերվում է գրավյուրի բնագավառին, լորովհետև մետաղյա տախտակի վրա յուզաներով տրված նկարը վերածվում է թղթի վրա ոֆորտային գազգյահի միջոցով: Մոնոտիպիաները, իրենց արտաքին տեսքով, շատ հյութալի և գեղարվեստական են և ներկերի քնքշություն շնորհիվ ակվարելի (ջրանկարի) տպավորություն են թողնում:

Ա. Ղարիբջանը ցուցահանում է քարի վրա փորագրված գրավյուրներ: Դրանք լիտոգրաֆիա չեն (վիմագրություն), Լիտոգրաֆիան կայանում է քարի վրա ասեղով կամ հատուկ թանաքով և կամ մատիտով նկարելու մեջ և այդ նկարները թղթի վրա արտադրելու մեջ:

Նրա աշխատությունների մեջ մենք տեսնում ենք նաև գուռավոր լիտոգրաֆիաներ: Նկարիչը ծածկելով քարի նկարը գուռավոր տպարանային ներկով, արտադրում է գուռավոր եստամպներ: Արտաքին տեսքով նրանք շատ նման են ակվարելի նկարներին:

Լիտոգրաֆիայի այդ տեսակը անվանվում է քրոմո-լիտոգրաֆիա: Այդ տեսակի աշխատությունները ստանալու համար նկարչը պատրաստում է մի քանի քարեր՝ միևնույն նկարով և զրանցից յուրաքանչյուրը ներկված է լինում մեկ ներկով: Հաջորդաբար քաշելով ամենայն ճշտությամբ եստամպները նկարի վրա և ամեն մի քաշելուց հետո հնարավորություն տալով, լոր ստացված տպվածքը չորանա, նկարիչը ստանում է նկարի արտադրությունը:

Ա. Ղարիբջանի աշխատություններում մեծ տեղ են գրավում ոֆորտները: Նա շատ է սիրում փորագրման այդ միջոցը, լորովհետև ալգալիտով հնարավոր է ավելի ընդհան

մոտենալ բնությանը, ավելի մեծ ճշտությամբ արտադրել թե մարդկանց և թե բնության բնորոշ գծերը:

Ոֆորտներն իրենց արտաքին տեսքով շատ գունագեղ են և նկարիչ-գրավյորը, նրբորեն ըմբռնելով բնության գեղեցկությունները, բնականորեն փորագրման այդ յեղանակին նախապատվություն և տալիս ուրիշ յեղանակների առաջ:

Ոֆորտը նկարիչ-գրավյորից պահանջում և մեծ նախապատրաստական աշխատանք և շնորհք բնությունից կոմպոզիցիա առաւ և գրաֆիկորեն լուծելու ալն:

Նրա լավագույն ոֆորտները գտնվում են Մոսկվայի Կերպարվեստի թանգարանում (արտիստ Փափազյանը Ոթելլոյի գերում) նաև Տրետյակովի Գալլերեյում (Ջրաղացը Աղբաշում): Առաջին ոֆորտը գնել է Նույնպես Բլյումխերի Գալլերեյան (Լոնդոնում): Նրա գեղարվեստականորեն կատարված մոնոտիպիաները՝ Շարիաթի փողոցը, Գետառ գետը, Արարատը գտնվում են Յերևանի Կոմսոնալ թանգարանում:

Ցուցահանդեսը ուշադրությամբ նայելուց հետո դիտողը չի կարող չհամոզվել, Վոր Արարատ Դարիբյանը Դիտելու կարողությամբ ուսումնասիրել և գեղարվեստորեն արտադրել բնության եյական գծերը:

Դարիբյանը թշնամի յե միատեսակ նկարչական սովորույթների: Ձգտելով միշտ բնակիստորեն արտադրել իրականությունը, նա մշակում է պատկերացման բազմա-տեսակ գրաֆիկ միջոցներ: Բացի տեխնիքական կարգի բազմազանությունից Ա. Դարիբյանի աշխատություններում դուք հաճախակի զգում եք լիրիզմ և հորինվածքի (կոմպոզիցիայի) հնարամտություն:

Սոնտիպիային հատուկ, թանձր հյութալի ներկերը կիրառել է Ար. Դարիբյանը Յերևանի փողոցները պատկերացնելու համար, և այդ աշխատությունների առաջ դիտողը տողորվում է նկարչի սրտառու առամադրությամբ:

Իր գործերից շատերում նա իր ամբողջ ուժը ուղղում է մի նոր միջոց գտնելու վրա, վորպեսզի գունագեղ կերպով արտադրել իրականությունը: Սակայն մի քանի նրա աշխատություններում կան ակադեմիական չորության գծեր, վորից նա աշխատում է աստիճանաբար ազատվել:

Յեթե նրա ոֆորտներում, մատիտային և ուրիշ նկարներում մենք տեսնում ենք անհատական վոճի գծերը, մենք այդ առաջժմ չենք նկատում նրա գրաֆիքական գրաշապիկներում, վորոնք կրում են բազմատեսակ լուծման կնիքը:

Այստեղ, գրաշապիկներում՝ մենք տեսնում ենք, վոր Ա. Դարիբյանը ուշի-ուշով ուսումնասիրում է Լենինգրադի գրաֆիկական գրաշապիկները, ձգտելով տալ սեփական կոմպոզիցիաներ: Նրա մոտ մենք գտնում ենք թե վերացական-գրաֆիկական թե պլակատային և թե ելլոստրատիվ տեսակի գրաշապիկներ:

Թեև նա իրեն նպատակ է դնում պահպանել թերթի յերկու չափերը, սակայն հանդիպում են նաև գրաշապիկներ, վորտեղ խառնված են ընդհանրացված գծային տարրերը իլլյուզիոնիստական պատկերացումների հետ միասին:

Ա. Դարիբյանի ցուցադրված աշխատությունները կրում են իրենց վրա յուրատեսակ պարզության կնիքը Նկարիչը գիտե վերցնել պեյզաժի, կոմպոզիցիայի տեսակետից՝ կենդանի կտորները և անգամալուծել մասսաները: միաժամանակ նա գիտե և կապակցել այդպիսիները մի ամբողջության մեջ:

Ար. Ղարիբջանը բեղմնավոր նկարիչ է և իր աշխատություններում արմատացնում է մեծ զեղարվեստական խանդավառություն: Այդ հատկությունը զրավական է, վոր նա և ապագայում ավելի մեծ չափով և ավելի մեծ վարպետությամբ կտա մեր Խորհրդային Սոցիալիստական իրականությունը վերաբաղըող նորանոր աշխատություններ:

Վ. ԿԱՅՖԱԶՅԱՆ

1936 թ.

11/X Յերևան

Ո Փ Ո Ր Տ Ն Ե Ր

1927 թ.

1. ՈՇԱԿԱՆԻ — ճանապարհը:

1928 թ.

2. ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ — Բուխարայում:

3. ԲԱԿ — Աշտարակում:

1929 թ.

4. ՅԵՐԿԱՆ — «ԶԱՐԱԲԽԱՆԱ»

5. ԶՐԱՂԱՅԸ — Աղբաշում:

6. Խ. Հայաստանի Ժողովրդական արվեստ Վ. ՓԱՓԱԶՅԱՆԻ պորտրեն (Փափազյանն Ոթեկոյի դերում):

7. ԱՐԱՐԱՏԸ (Մասիս)

1930 թ.

8. ԲԱԳՈՒ — Սուրախանի ելեկտրական յերկաթուղին:

1931 թ.

9. ՍԵՎԱՆ:

1932 թ.

10. ԿԱՄՈՒՐՋ — Գեղառի վրա:

1934 թ.

11. Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԻ — պորտրեն (Պետքանդարանի սեփականություն):

1935 թ.

12. ՅԵՐԵՎԱՆ — Ցախի մեղան:

13. ՅԵՐԵՎԱՆ — Սայաթ-Նովայի փողոց:

14. ԲԱԳՈՒ — Նավթի վիշկաներ:

15. ՅԵՐԵՎԱՆ — Շաբաթսկի փողոց:

16. ՅԵՐԵՎԱՆ — 2-րդ Սաղավի փողոց:

17. ԹԲԻԼԻՍԻ — (Հին Թիֆլիս):

1936 թ.

18. ՅԵՐԵՎԱՆ — Փակուղի թումանյանի փողոցում:

19. ԻՄ ՏԱՆ ՓՈՂՈՑԸ:

20. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ տունը՝ Դսեղում:

21. ԱՂԲՅՈՒՐ — Դսեղ գյուղում:

22. Ա. Ս. ՊՈՒՇԿԻՆԻ — պորտրեն:

Մ Ո Ն Ո Տ Ի Պ Ն Ե Ր

1933 թ.

23. ԱՐԱՐԱՏ — (Մասիս)

1935 թ.

24. ՅԵՐԵՎԱՆ — 2-րդ Սաղավի փողոց (Կոմունալ թանգ. սեփ.):

25. ԿԱՄՈՒՐՋ — Գեղառի վրա (Կոմունալ թանգ. սեփ.):

26. ԻՄ ՏԱՆ ՓՈՂՈՑԸ — (Կոմունալ թանգ. սեփ.):

27. ՅԵՐԵՎԱՆ — Շաբաթսկի փողոց:

28. ԹԲԻԼԻՍԻ — (Հին Թիֆլիս):

1936 թ.

29. ՅԵՐԵՎԱՆ — Փակուղի թումանյանի փողոցում:

30. ԱՂԲՅՈՒՐ — Դսեղ գյուղում:

31. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ փողոցը:

ԱՎՏՈՒՄՆԱԳՐԱՖԻԱ

1934 թ.

32. ԱԼԼԱՀՎԵՐԴԻ—Պղնձաձուլիչ գործարանը (Պետթան-գարանի սեփ.):

1935 թ.

33. ԱԼԼԱՀՎԵՐԴԻ—Պղնձաձուլիչ գործարանի ընդհանուր տեսարանը:

34. ՅԵՐԵՎԱՆ—Ֆահլա-Բաղար:

1936 թ.

35. ՅԵՐԵՎԱՆ—«Ինտուրիստ» հյուրանոցը:

ԼԻՆՈԳՐԱՎՅՈՒՐԱ

1930 թ.

36. ՆԱՎԱՀԱՆԳԻՍՏ՝ Լենինգրադում:

37. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՀՍԽՀ:

1931 թ.

38. ՄԱՆՈՂ ԿԱՆԱՅԻ:

1932 թ.

39. ԴԱՐԲԻՆՆԵՐ:

1933 թ.

40. ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ԹԱՎԱՆԸ:

ՄԱՏԻՏԱՆԿԱՐՆԵՐ

1926 թ.

41. ՆՈՐԲ՝ «Մինարա»:

1927 թ.

42. ԿՈՇԿԱԿԱՐ փողոցում:

43. ՀԻՆ ՅԵՐԵՎԱՆԻՑ՝—Մի կտոր պետական թատրոնի բակից:

44. ՅԵՐԵՎԱՆ—«Սարի գլուխը»:

45. ՔՆԱԾ ՏՂԱՆ:

46. ԲԱՐԴԻՆՆԵՐ՝ Աշտարակում:

47. ՅԵՐԵՎԱՆ—Ֆահլա-բաղար:

48. ՅԵՐԵՎԱՆ—Նորք:

1928 թ.

49. ՅԵՐԵՎԱՆ—Նորք:

50. ՈՇԱԿԱՆԻ ձորը:

51. ՇԱՏՐՎԱՆ՝ «Ջարդված կուժ»:

52. ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻ:

1929 թ.

53. ՈՇԱԿԱՆ:

54. ԲՈՐՍՍ՝ Լենինգրադում:

55. Դանակ սրող թուրքմենները:

56. ՈՒԶԲԵԿ—Սամարղանդից:

57. ԵՋՄԻԱԾՆԻ ՎԱՆՔԸ:

58. ՉԱՐԺՈՒՅՈՒՄ—Մի բակ

59. ՈՇԱԿԱՆ տանող ճանապարհը:

60. ՉԱՐԺՈՒՅՈՒՄ—Իշուկը սալակով:

61. ՉԱՐԺՈՒՅՈՒՄ—Ձին սալակով:

62. Բամբակաղտիչ գործարան Չարժոյում:

1930 թ.

63. ԿԱՄՈՒՐՋ—Դեասկոյե սելո:

64. ՈՒԶԲԵԿ:

65. ՅԵՐԵՎԱՆ—ՆՈՐՔ:

1932 թ.

66. ՅԵՐԵՎԱՆ—ՆՈՐՔ:

67. ԳՅՈՅ ՄԵՋԻԴ—Յերևան:

68. ՉԱՊԱՅԵՎԻ անվան փողոցը Յերևանում:

69. ՉՈՐԱԳԵՄ—Մի տեսարան:

70. Արտիստ Ս. Քոչարյան

71. Նկարիչ ԿՈՉԼՈՎԸ:

72. Մի կին Ղարաբաղից:

73. Մի կին Ղաճաբլույից:

1933 թ.

74. ՅԵՐԵՎԱՆ—Շարխաթսկի փողոցը:

75. ՅԵՐԵՎԱՆ—Ցախի մեյդանը:

76. ՅԵՐԵՎԱՆ — Նորքի մոտ յերկաթգծի կամուրջի շինարարությունը:

77. ՅԵՐԵՎԱՆ Արուսյան փողոցը:

78. ՔԱՆԱՔԵՌԳԵՍ՝ «Կառուվան»:

79. Պորտրետ:

1934 թ.

80. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Թումանյանի անվան փողոցը:

81. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Կապի շենքը:

82. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Ստալինյան շրջանը:

83. ՄԻ ԲԱԿ Այգեստանում:

1935 թ.

84. ՄԻ ՏԵՍԱՐԱՆ Զորագյուղից:

85. ՄԻ ԲԱԿ:

1936 թ.

86. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Կոնդի ընդհանուր տեսարան:

87. ՆՈՐՔ՝ Մի տեսարան:

88. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Արուսյան փողոց:

89. ԴԻԼԻՉԱՆ:

90. Ժողովրդական արտիստ ՀՈՎ. ԱՔԵԼՅԱՆԸ «Շահնամեյի» Խոջա Մուրարիկի» դերում:

Տ Ո Ւ Ը Ս Ե Պ Ի Ա

1927 թ.

91. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Հին շուկան:

92. ԴԱՐԲԵՆՆԵՐ:

1928 թ.

93. Հոկտեմբերի 25-ի անվան պողոտան Լենին ԳՐԱԴՈՒՄ:

1932 թ.

94. ԱԼԼԱՀՎԵՐԴԻ՝ Զուլիչ ցեխ:

95. ԱԼԼԱՀՎԵՐԴԻ՝ Պղնձաձուլիչ գործարանը (Պետ. թանգ. սեփ.):

96. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Զարաթխանա (Պետ. թանգ. սեփ.):

97. ՄԻ ԶՐԱՂԱՅ Ծաղկաձորում:

1933 թ.

98. ԱԼԼԱՀՎԵՐԴԻ՝ Մի տեսարան (Պետ. թանգ. սեփ.):

99. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Զեթոճառ գործարանը:

1934 թ.

100. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ 2-րդ Սաղովի փողոց:

101. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Սայաթ-Նովայի փողոց:

102. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Պարոնյանի փողոց:

1935 թ.

103. ՅԵՐԵՎԱՆ՝ Գորգազործույթյան կոմբինատից մի տե-
սարան:

ՓԱՅՏԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ (Կսիլոգրաֆիա)

1929 թ.

104. ՀԻՆ ՅԵՐԵՎԱՆԻ Փանախանի բուլվարը:

105. ՆԱՏՅՈՒՐՄՈՐՏ (վահան)—(Ակադ. գործ):

106. ԲԱՆՋԱՐԵՂԵՆ—(Ակադ. գործ):

107. ԿԱՐՄԻՐ ՀԵԾԵԼԱԶՈՐԸ:

108. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԵՐ:

109. ՍԱՀՄԱՆԱՅԱՀԸ:

1930 թ.

110. ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ պորտրեն:

111. ՈՇԱԿԱՆ:

112. ՄԻ ՂՅՈՒՂԱԳՈՒ պորտրեն (Աղբաշ ՂՅՈՒՂԻԿ):

1931 թ.

113. ՆԱՏՈՒՐՇՁԻԿ--(Ակադ. գործ):

1932 թ.

114. ԼԵՆԻՆԳՐԱԴ—«Կարմիր Պուտիլովեց» (այժմ ընկ. Ս.
Կիլովի անվան) գործարան:

115. ԴՍԱՍՍԱՆԸ:

116. ԿԱՆԱՂԱՆ:

117. ԲԱԳՈՒ՝ նավահանդիսաւը:

1933 թ.

118. Արախտ Սուրեն Բոչարյան:

119. ԲԵՐԲԱՀԱՎԱՔ:

120. ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱ:

121. ԳՐԲԱՆԱԽՇ:

122. ԼԵՆԻՆ և ՍՏԱԼԻՆ:

1935 թ.

123. ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ:

124. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՆ:

1936 թ.

125. ԸՆԿ. Լ. Պ. ԲԵՐԻԱՅԻ պորտրեն:

126. ՄԱՔՍԻՄ ԴՈՐԿՈՒ պորտրեն:

127. Գ. ԴՄԻՏՐՈՎԻ պորտրեն:

128—145. ՉԱՆԱԶԱՆ ԴՐՔԵՐԻ ՇԱՊԻԿՆԵՐ:

146—153. «ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԸ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱԼԲՈՒՄԻ ՆԿԱՐՆԵՐԻՑ:

ХУДОЖНИК-ГРАФИК АРАРАТ ГАРИБЯН

Арарат Гарибян родился в 1903 году в селе Агбаш, в семье крестьянина. Получив первоначальное образование в Агбашской приходской школе он переезжает в Ереван, где в 1921 году оканчивает Ереванскую среднюю школу. В 1923 году он поступает в Ленинградскую Академию художеств, по графическому факультету, где работает под руководством профессоров Е. С. Крупниковой, П. А. Шиллинговского, Д. М. Митрохина, Канашевича, Наумова, Монизера и других. В 1927 году А. Гарибян впервые участвует на выставке в залах академии — по карандашным рисункам на каковой получает награду. В 1929 году работы его выставляются на Московской выставке АХР-а, где Московским Музеем ИЗО искусств приобретаются два офорта. По окончании в 1929 г. академии художеств он возвращается на родину. В последующие годы художник Гарибян участвует на выставках Союза и Зап.-Европейских (Прага — 1933 г., Лондон — 1934 г.), за высокое мастерство в области графики и рисунка Ар. Гарибян в 1934 г. на первой Закавказской олимпиаде народного искусства на-

гражден грамотой Зак. ЦИК-а, а в 1935 г. постановлением президиума ЦИК-а ССРА награждается почетной грамотой.

Биографические сведения показывают что художник график Арарат Гарибян является одним из молодых художников Советской Армении, который вырос в условиях советской власти, в эпоху нашей великой октябрьской социалистической революции.

На выставке мы видим гравюру и графику. Последние тесно связаны друг с другом. Художник гравер, он же график. Говоря о художнике гравере, необходимо упомянуть о нем как о графике. Союз Советских Художников Армении, устраивая индивидуальную выставку работ художника Арарата Гарибяна, впервые знакомит в комплексе нашу общественность с различными сторонами его графического искусства, а потому не будет здесь лишним дать, некоторые сведения о технических приемах его работы.

На выставке мы видим различные виды его работ: офорты, гравюра на дереве, линолеуме, монотипия, рисунки пером, карандашом и другие способы изображения.

В каталоге работ А. Гарибяна зритель часто встречает слово гравюра. Гравюра—художественный отпечаток на бумаге с рисунка награвированного на дереве, линолеуме, меди, цинке стали и камне. Гравировать—значит уметь воспроизводить изображения на этих материалах. Гравирование крепкой водкой (офорт) делается следующим образом: берут медную

или цинковую—гладко отпалированную доску, покрывают ее слоем мастики, наносят на ней рисунок гравировальной иглой так, чтобы медь оголялась, затем наливают азотную кислоту, которая выедает открытые места металла, давая углубленный рисунок. В области гравюры офорт отличается от других способов гравирования сложностью работы и требует от художника—гравера большого труда, кропотливости и умения рисовать.

А. Гарибян любит офорт и в процессе своей работы преодолевает всякие трудности и препятствия.

На выставке мы видим ксилографию т. е. гравирование на дереве, а также на линолеуме. Для ксилографии выбираются особые доски, главным образом пальмовые, липовые и грабовые, которые, после тщательной отшлифовки, покрываются белилами, по которым затем художник выполняет рисунок карандашом, после чего художник гравер особыми инструментами—штихелями вырезывает светлые места рисунка, от чего получается выпуклая поверхность. После печатания выпуклые места доски дают на бумаге темные очертания, а от углубленных мест получаются на оттиске светлые части.

Некоторые произведения А. Гарибяна, обозначены словом „монотипия“. Это означает, что этим способом достигается одной доской только один оттиск. Монотипия относится к области гравюры, т. к. картина, написанная масляными красками на металлической доске переносится на бумагу при помощи офортного станка. Монотипия, по своему внешнему

виду, очень сочны и художественны и по мягкости красок их можно принять за акварели. У А. Гарибяна выставлены гравюры, сделанные на камне. Это литография. Литография состоит в рисовании на камне иглой или особыми чернилами или карандашом и в воспроизведении на бумаге сделанных рисунков.

Среди его работ мы видим также цветные литографии. Художник, покрывая рисунок камня цветной типографской краской, производит цветные эстампы. По внешнему виду они очень похожи на акварельные работы.

Этот способ литографии называется хромолитография. Для того, чтобы получить работы этим способом, художник готовит несколько камней с одним и тем же рисунком и каждый из них окрашен одной краской. Накладывая последовательно эстампы точно на рисунок и давая просохнуть после каждого наложения, получим воспроизведение картины.

В работах А. Гарибяна видное место занимают офорты. Он очень любит этот способ гравирования т. к. им можно более близко подойти к натуре, к воспроизведению характерных черт как людей, так и природы.

Офорты по своему внешнему виду очень живописны, и художник-гравер, воспринимая красоты природы, дает этому способу гравирования предпочтение перед другими видами.

Занятие офортом требует от художника-гравера большой подготовительной работы в выявлении композиции с натуры и в графическом решении.

Лучшие его офорты находятся в Москве в музее изобразительных искусств (арт. Папазян в роли „Отелло“), а также в Третьяновской галлерее (Мельница в Агбаше). Первый офорт куплен также Блюмхерской галлереей (Лондон). Его художественно исполненные монотипии „Шариатская улица, р. Гедарчай, Арарат“ находятся в Ереванском коммунальном музее.

После внимательного обозрения выставки, зритель не может не убедиться в том, что Арарат Гарибян наблюдательный художник и что он стремится с большой объективностью изучить и художественно воспроизвести существенные черты природы А. Гарибян — враг однообразных рисовальных навыков. Он стремясь к реалистическому отображению действительности вырабатывает разнообразные графические средства изображения. На ряду с разнообразием технического порядка, в работах А. Гарибяна не редко чувствуется лиризм и находчивость композиции.

Густые, сочные краски свойственные монотип и применены им для изображения улиц Еревана и в этих работах зритель заражается прочувственным настроением художника.

Он во многих своих вещах, все свои силы направляет на искание живописного отображения действительности, но в некоторых его работах имеются черты академической сухости, от которой он старается постепенно освободиться.

Если мы видим в его офортах, карандашах и других работах черты индивидуального стиля, то этого

пока мы не видим в его графических обложках, которые носят печать разнохарактерного разрешения.

При обзоре книжных обложек мы наблюдаем, что А. Гарибян внимательно изучает графические обложки Ленинградских мастеров, стараясь давать свои композиции. У него мы встречаем обложки отвлеченно — графического характера, плакатного и иллюстрированного типа.

Хотя он ставит перед собой задачу сохранить два измерения листа, но у него попадают обложки, где смешаны обобщенные линейные элементы с иллюзионистическими изображениями.

Экспонаты А. Гарибяна носят на себе печать своеобразной простоты. Художник умеет взять композиционно живые куски пейзажа и расчленения массы, вместе с тем он умеет связывать их в единое целое.

А. Гарибян плодовитый художник и в своих работах проявляет большой художественный энтузиазм. Это качество послужит залогом, что и в будущем он даст новые и новые работы, отображающие нашу советскую социалистическую действительность

В. Кайфаджян

1936 г.

11/х Ереван

КАТАЛОГ ОФОРТЫ

1927 г.

1. **Дорога в Ошакан**

1928 г.

2. **Кладбище в Бухаре**

3. **Дворик в Аштараке**

1929 г.

4. **Зарабхана Ереван**

5. **Мельница в Агбаше**

6. **Народн. артист республики В. Папазян в роли Отелло**

7. **Арарат**

1930 г.

8. **Баку—Сураханы Электрическая железная дорога**

1931 г.

9. **Озеро Севан**

1932 г.

10. Мост на реке Гедарчай

1934 г.

11. В. И. Ленин собств. Гос. Музея изобразительных искусств Армении

1935 г.

12. Цахи—Мейдан Ереван

13. Улица Саят Нова Ереван

14. Нефтяные вышки. Баку

15. Шариатская улица. Ереван

16. 2-ая Садовая улица Ереван

17. Старый Тбилиси

1936 г.

18. Тупик улицы Ов. Туманяна. Ереван

19. Наша улица. Ереван

20. Дом Ованес Туманяна в сел. Дсег

21. Родник в сел. Дсег

22. А. С. Пушкин

МОНОТИПИЯ

1933 г.

23. Арарат

1935 г.

24. 2-ая Садовая улица Ереван Сообств. Ереванск. коммун. музея

25. Мост на реке Гедар—Чай сообствен. Ереванского коммунального музея

26. Наша улица Ереван

27. Шариатская улица (Ереван. Сообствен. Ереванск. коммунального музея)

28. Старый Тбилиси

1936 г.

29. Тупик улицы Ов. Туманяна

30. Источник в селенн Дсег

31. Дом. Ов. Туманяна в сел. Дсег

АВТОЛИТОГРАФИЯ

1934 г.

32. Медеплавильный завод в Аллавердах (сообств. музея искусств)

1935 г.

33. Общий вид медеплавильного завода. Аллаверды

34. Файла Базар Ереван

1936 г.

35. Гостиница „Интурист“ Ереван

ЛИНОГРАВЮРА

1930 г.

36. Порт в Ленинграде

37. Стройка

1931 г.

38. Прядильщицы

1932 г.

39. Кузнецы

1933 г.

40. Дашнаки

РИСУНКИ (карандашные)

1926 г.

41. Минара. Норк

1927 г.

42. Сапожник

43. Старый двор

44. „Сари Глух“ Ереван

45. Спящий мальчик

46. Тополя в Аштараке

47. Файла-базар Ереван

48. Норк

1928 г.

49. Норк

50. Ошаканское ущелье

51. Фонтан в Детском селе

52. Учительница

1929 г.

53. Ошакан

54. Ленинград—Биржа

55. Точильщики—Туркмены

56. Узбек из Самарканда

57. Эчмиадзинский монастырь

- 58. Чарджуй—Дворик
- 59. Дорога в Ошакан
- 60. Чарджуй Ослик с повозкой
- 61. Чарджуй Лошадь с повозкой
- 62. Чарджуйский хлопковый завод

1930 г.

- 63. Мост в Детском селе
- 64. Узбек
- 65. Норк Ереван

1932 г.

- 66. Норк
- 67. Гей Мечеть Ереван
- 68. Улица Чапаева Ереван
- 69. Вид на Дзорагэс
- 70. Артист С. Кочарян
- 71. Художник Козлов
- 72. Женщина из Карабаха
- 73. Женщина из Камарлю

1933 г.

- 74. Шарпатовская улица. Ереван

- 75. Цахи—Мейдан. Ереван
- 76. Канакиргэс Стройка жел. дорожн моста
- 77. Ул. Абовян. Ереван
- 78. Катлаван. Канакиргэс
- 79. Портрет

1934 г.

- 80. Улица Ованес Туманяна Ереван
- 81. Дом связи Ереван
- 82. Сталинский район Ереван
- 83. Двор в Айгестане

1935 г.

- 84. Вид на Дзорагюх
- 85. Дворик Ереван

1936 г.

- 86. Конд Общий вид
- 87. Вид на Норк
- 88. Улица Хачатур Абовяна Ереван
- 89. Делижан
- 90. Народный артист республики О. Абелян в роли Хаджи Мумбарек

ТУШЬ — СЕПИЯ

1927 г.

91. Старый рынок. Ереван

92. Кузнецы

1928 г.

93. Ленинград Проспект 25-го Октября

1932 г.

94. Плавильный цех Аллавердск. Медеплавильного
завода

95. Аллавердский Медеплавильный завод (сообств
музея изообр искусств Эреван)

96. Зарабхана Ереван (сообств музея изообр искусств
Армении)

97. Мельница в окр. Цахкадзора

1933 г.

98. Аллаверды (сообственность музея изообр искусств
Ереван)

99. Маслобойно Мыловаренный завод

1934 г.

100. 2-ая Садовая улица Ереван

101. Улица Саят-Нова. Ереван

102. Улица Паронян Ереван

1935 г.

103. Вид на ковровый комбинат

КСИЛОГРАФИЯ (гравюра на дереве)

1929 г.

104. Панаханский бульвар. Ереван

105. Натюрморт. щит (академическая работа)

106. Овощи (Академическая работа)

107. Красная конница

108. Заглавные буквы

109. Пограничники

1930 г.

110. Степан Шаумян

111. Ошакан

112. Портрет Крестьянина из Агбаща

1931 г.

113. Натурщик (Академическая работа)

1232 г.

114. Завод Красный путилевец Ленинград

115. На расправу

116. Виселица

117. Баку. Порт

1933 г.

118. Артист Сурэн Кочарян

119. Уборка пшеницы

120. Индустрия

121. Заставка

122. Ленин — Сталин

1935 г.

123. Майское восстание в Армении

124. Индустрия Армении

1936 г.

125. А. П. Берия

126. Максим Горький

127. Г. Дмитриев

КНИЖНЫЕ ОБЛОЖКИ

128—145 Обложки к книгам

РИСУНКИ ДЛЯ ДЕТСКОГО АЛЬБОМА

146—153 Рисунки для детского альбома „Животный мир“

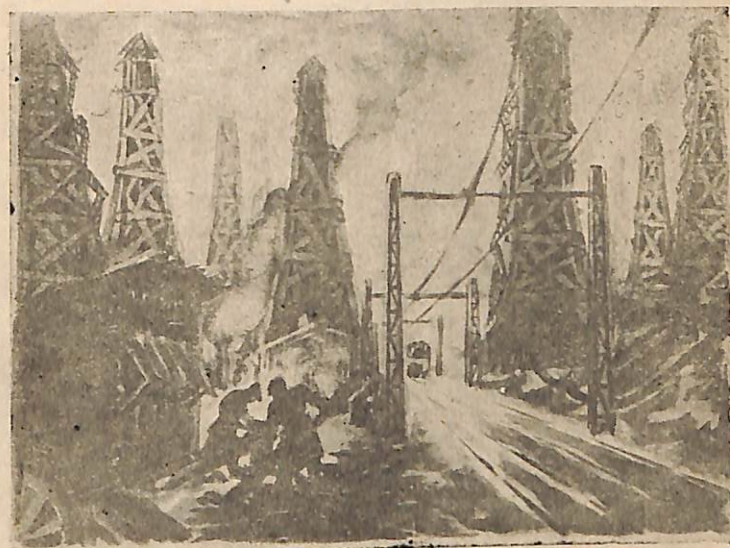
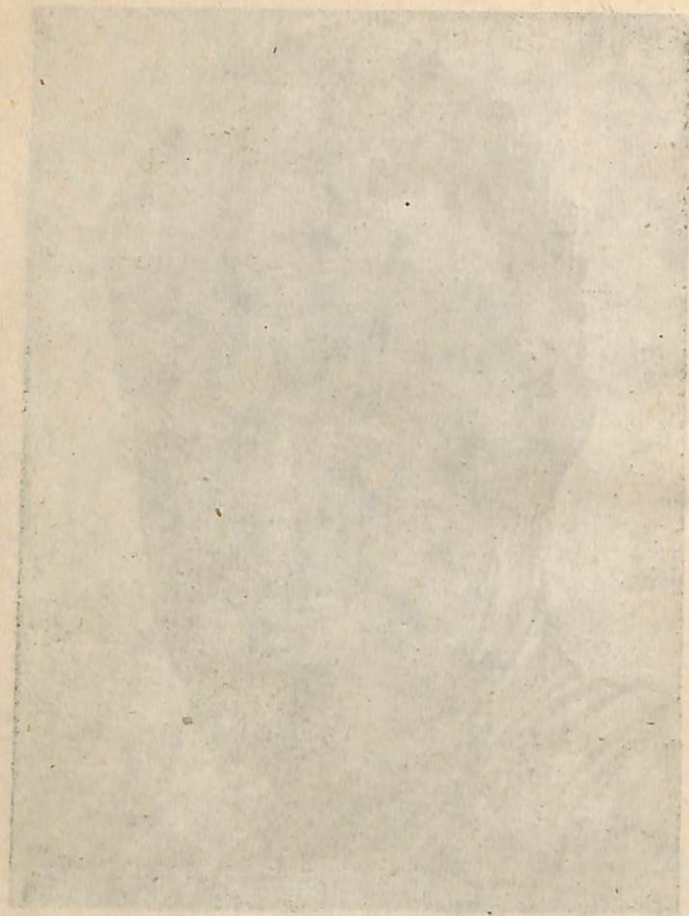
Նկարիչ Արարատ Գարիբյան—Վ. Ի. Լենին (սֆորսո)
 Վ. Ի. Լենինի Թանգարանի Մուսկովսկայա
 Худ. Арарат Гарибян—В. И. Ленин (офорт)
 Музей В. И. Ленина в Москве

Նկ. Ա. Ղարիբյան—ժող. արտիստ Փափազյանը Ոթելլոյի դերում ՀԽՍՀ
Կերպարվեստի Թանգարանում

(Գնված է և Լոնդոնի Ժանգարանի կողմից)

Худ. А. Гарибян—Нар. артист Папазян в роли Отелло
Музей Изобр. искусств. Армении
Оттиск приобретен Блюмхерским Музеем—Лондон

Նկարիչ Արարատ Դարբյան—Քաղու (ոֆորտ)
ՀԽՍՀ ԿԿԿԿ. Թանգարան

Худ. Арарат Гарибян—Баку (офорт)

Музей Изобр. искусств ССР Армении

4089⁷⁸
49

== 2001

Դավիթի լիպեր 392 •

Պատվ. 706

Տիրութ 500

Դյուզերատի տպարան Նալբանդյան № 11

